

CÔNG ĐIỆN

Về việc tăng cường chỉ đạo sản xuất lúa Hè Thu năm 2012 ở đồng bằng sông Cửu Long

BỘ TRƯỞNG BỘ NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN điện:

- Ủy ban nhân dân, thành phố trực thuộc Trung ương vùng đồng bằng sông Cửu Long;
- Tổng cục Thủy lợi;
- Cục: Trồng trọt, Bảo vệ thực vật, Chế biến - Thương mại Nông lâm thủy sản và Nghề muối;
- Trung tâm Khuyến nông Quốc gia.

Sản xuất vụ lúa Hè Thu năm 2012 ở vùng đồng bằng sông Cửu Long đang được triển khai với các diễn biến phức tạp như:

- Diện tích vụ Xuân Hè (Hè Thu sớm) gieo trong tháng 2, tháng 3/2012 vẫn còn khá cao, khoảng 200.000 ha, đối với trà lúa này thời gian gieo sạ trùng với đợt lúa Đông Xuân gặt rộ nên dễ bị nhiễm rầy di trú truyền bệnh vàng lùn, lùn xoắn lá (VL-LXL). Hiện nay tại Đồng Tháp, tỉnh trồng nhiều lúa Xuân Hè đã có tình trạng nhiễm bệnh. Đây là nguy cơ dịch bệnh sẽ lan truyền sang các trà lúa Hè Thu chính vụ gieo trong tháng 4 và tháng 5 của cả vùng như đã xảy ra trong năm 2006.

- Vụ Đông Xuân 2011-2012, diện tích gieo sạ giống lúa IR50404 tăng mạnh trong khi thị trường xuất khẩu gạo cấp thấp bị giảm sút nên đã dẫn đến khó tiêu thụ lúa IR50404, giá thấp. Dù đã được cảnh báo nhưng diện tích lúa Xuân Hè - Hè Thu sớm đã gieo ở nhiều địa phương vẫn còn sử dụng giống lúa IR50404.

- Tình trạng mặn xâm nhập sớm và sâu vào nội đồng có thể nghiêm trọng hơn các năm trước đồng thời với hạn đầu vụ sẽ ảnh hưởng đến sản xuất.

- Năng lực sấy lúa Hè Thu trong toàn vùng mới chỉ đạt 35-40%, nhiều tinh dưới 20%, vì vậy phơi sấy lúa Hè Thu sẽ là một trở ngại lớn, đặc biệt nếu thời tiết bất thuận như mưa nhiều, liên tục hoặc việc tiêu thụ lúa bị chậm.

Trước các diễn biến trên, Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đề nghị:

1. Ủy ban nhân dân, thành phố trực thuộc Trung ương

Chi đạo Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Ủy ban nhân dân các cấp khẩn trương triển khai thực hiện một số biện pháp sau:

- a) Ngăn chặn, phòng trừ hiệu quả rầy nâu và bệnh vàng lùn, lùn xoắn lá.
- Kiên toàn, củng cố và duy trì hoạt động Ban chỉ đạo phòng trừ rầy nâu, bệnh VL-LXL trên lúa các cấp.

- Đối với vùng đang có dịch xảy ra, khoanh vùng, vận động nông dân nhổ hủy cây lúa bệnh, Đối với rầy nâu tuyệt đối không phun ngừa, không phun định kỳ. Chỉ phun thuốc trừ rầy trong trường hợp mật số rầy tăng cao quá 3 con/tép theo “4 đúng”; trường hợp mật số rầy thấp cần theo dõi chặt diễn biến, không phun thuốc tràn lan dễ gây bộc phát rầy nâu tạo cháy rầy trên lúa và phát tán lan truyền mầm bệnh sang các nơi khác. Đối với trà lúa dưới 30 ngày nếu có rầy nâu di trú cần áp dụng biện pháp bơm nước ngập đợt lúa để che chắn rầy (từ 3-5 ngày), khi hết đợt rầy sẽ tháo nước và chăm sóc bình thường.

- Tổ chức thăm đồng thường xuyên, điều tra, phát hiện diện tích bị nhiễm rầy nâu, bệnh VL-LXL để chỉ đạo phòng trừ kịp thời, không để lây lan rộng. Tăng cường giải pháp sử dụng nấm xanh để phòng trừ rầy nâu.

- Đối với vùng chưa gieo sạ, làm kỹ vệ sinh đồng ruộng, gieo sạ lúa Hè Thu tập trung, đồng loạt, né rầy theo đúng thời vụ được chính quyền địa phương quy định.

- Thông báo rộng rãi trên các phương tiện thông tin đại chúng tình hình dịch bệnh, dự báo dịch bệnh để hướng dẫn nông dân chủ động phòng trừ.

- Quản lý chặt chẽ việc kinh doanh thuốc BVTV, ngăn chặn tăng giá thuốc, kinh doanh thuốc không đúng chất lượng; tăng cường quản lý nội dung quảng cáo, tiếp thị thuốc BVTV mang tính lạm dụng trên các phương tiện thông tin đại chúng.

b) Tổ chức điều tra cơ cấu giống lúa đã gieo sạ để nắm chắc diện tích giống IR50404 đã gieo, đối với diện tích còn lại, giao trách nhiệm cho chính quyền xã hướng dẫn nông dân hạn chế hoặc không gieo giống IR50404, ngành nông nghiệp tuyên truyền sâu rộng, liên tục khuyến cáo trong các giống lúa ngắn ngày, phẩm chất tốt để thay thế giống IR50404. Đảm bảo trong phạm vi toàn tỉnh giống IR50404 không vượt quá 10%.

c) Khẩn trương tu sửa các công trình thủy lợi, cống, bờ bao, nạo vét kinh mương, củng cố trạm bơm,... để chủ động chống xâm nhập mặn và chống hạn đầu vụ.

d) Về biện pháp tăng năng lực sấy lúa Hè Thu

- Mô hình sấy thành công là sấy dịch vụ quy mô 20-40 tấn/mẻ sử dụng máy sấy tĩnh vị ngang, sấy quy mô lớn với hệ thống máy sấy tháp 200-500 tấn/ngày ở các nhà máy xay xát. Cần phát triển các mô hình sấy này đồng thời bổ sung các nhà máy sấy ở các Hợp tác xã, Cánh đồng mẫu lớn, các nhà máy sấy nằm ở các vùng sản xuất làm vệ tinh cho các nhà máy xay xát, doanh nghiệp xuất khẩu.

- Các địa phương tiếp tục thực hiện chính sách của Trung ương (Quyết định 63/2010/QĐ-TTg ngày 15/10/2010 của Thủ tướng Chính phủ về Chính sách hỗ trợ nhằm giảm tồn thắt sau thu hoạch đối với nông sản, thủy sản) và có chính sách của địa phương như tỉnh An Giang hỗ trợ xây dựng nhà máy sấy lúa bằng cho vay không tính lãi, thu hồi vốn gốc trong 3 năm. An Giang là tỉnh dẫn đầu về sấy lúa hiện nay với năng lực sấy lúa Hè Thu đã đạt 70%.

2. Đối với các cơ quan thuộc Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

a) Tổng cục Thủy lợi

- Theo dõi diễn biến xâm nhập mặn, hạn ở đồng bằng sông Cửu Long.

- Kiểm tra, đôn đốc các địa phương triển khai công tác phòng chống xâm nhập mặn, hạn.

b) Cục Bảo vệ thực vật

- Phối hợp với các địa phương, bố trí cán bộ đến các vùng đang xảy ra dịch bệnh, vùng nguy cơ cao tham gia chỉ đạo, hướng dẫn công tác phòng trừ dịch bệnh, không để lây lan trên diện rộng.

- Tổ chức tốt công tác dự báo tình hình rầy nâu, bệnh VL-LXL, xét nghiệm tỷ lệ rầy nâu mang mầm bệnh, thông báo kịp thời cho các địa phương và nông dân biết để chủ động phòng trừ.

- Thực hiện công tác báo cáo diễn biến dịch bệnh hàng ngày cho đến cuối vụ.

c) Cục Trồng Trọt

- Phối hợp với các địa phương chỉ đạo thực hiện nghiêm túc lịch thời vụ xuống giống tập trung, đồng loạt, né rầy; theo dõi sự phát triển của lúa để chỉ đạo kịp thời biện pháp kỹ thuật, hướng dẫn bón phân cân đối.

- Phối hợp với các địa phương nắm chắc diễn biến cơ cấu giống lúa, khuyến cáo các giống lúa ngắn ngày, phẩm chất tốt để nông dân sử dụng.

- Tiếp tục chỉ đạo phát triển Cánh đồng mẫu lớn ở các địa phương.

d) Cục Chế biến, Thương mại nông lâm thủy sản và Nghề muối

- Tổ chức điều tra năng lực sấy lúa hè thu ở ĐBSCL, hệ thống sấy lúa và công nghệ sấy lúa phù hợp theo các quy mô, để xuất các chính sách để gắn kết máy sấy lúa với các cơ sở xay xát, các kho tồn trữ lúa.

- Tổ chức đánh giá kết quả thực hiện chính sách hỗ trợ để phát triển máy sấy lúa.

d) Trung tâm Khuyến nông Quốc gia phối hợp với cơ quan khuyến nông các cấp tuyên truyền, tập huấn nông dân về sử dụng giống lúa chất lượng cao, biện pháp tổng hợp phòng trừ rầy nâu, bệnh VL-LXL, chỉ đạo thực hiện tốt dự án khuyến nông “3 giảm 3 tăng”, 1 phải 5 giảm trong sản xuất lúa.

Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đề nghị Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương ở đồng bằng sông Cửu Long và Thủ trưởng các đơn vị liên quan trực thuộc Bộ thực hiện các nội dung trên và báo cáo thường xuyên về Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tình hình thực hiện Công điện này./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng Cao Đức Phát (để báo cáo);
- Sở NN và PTNT các tỉnh, thành vùng ĐBSCL
- Thành viên BCĐ phòng trừ RN, bệnh VL-LXL;
- Viện: Lúa ĐBSCL, KHKTNN miền Nam, BVTM;
- Đại học Cần Thơ;
- Đài: THVN, TNVN;
- Báo: Nhân dân, Nông nghiệp VN;
- Lưu: VP.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Bùi Bá Bồng